

**CONSULTĂRI CU PARTENERII REGIONALI ÎN CONTEXTUL
PROGRAMULUI REGIONAL BUCUREȘTI-ILFOV
2021-2027**

Noiembrie 2022

În contextul Programului Regional pentru Regiunea București-Ilfov 2021-2027 consultările au fost demarate în luna aprilie 2020 odată cu realizarea primului Draft al PR BI și au fost continuate și completate de întâlniri tematice, grupuri de lucru, chestionare specifice, colectarea de idei de proiecte sub formă unor fișe de proiect și diverse evenimente cu o largă participare. Astfel, pe tot parcursul procesului de elaborare a PR BI au fost valorificate inputurile tuturor celor interesați atât în scris, cât și prin intermediul întâlnirilor (fizice și online). Toate aceste acțiuni au contribuit la formularea și justificarea acțiunilor programului și au asigurat informarea, consultarea și implicarea cetățenilor, a autorităților și instituțiilor publice, a organismelor relevante care reprezintă societatea civilă, cum ar fi partenerii din domeniul protecției mediului, organizațiile neguvernamentale și organismele responsabile cu promovarea incluziunii sociale, a drepturilor fundamentale, a drepturilor persoanelor cu handicap, a egalității de gen și a nediscriminării, a organizațiilor de cercetare și a universităților.

Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov (ADR BI) a parcurs un proces de consultare participativ deplin, bazat pe transparență, deschidere, incluziune și implicare. Pe pagina web a ADR BI au fost publicate toate versiunile de lucru aferente PR BI, precum și un rezumat al programului (logica intervențiilor) care cuprinde informații despre priorități și obiective specifice, tipuri de activități, indicatori, grupuri țintă, precum și toate documentele strategice (structurate pe cele 5 obiective de politică) care sau au stat la baza fundamentării programului. În plus, pe toată durata consultării, a fost publicată pe site-ul ADR BI și transmis către potențialii beneficiari modelul de fișa de proiect – acest proces a condus la colectarea de idei de investiții în diverse stadii de maturitate de la toate categoriile de potențiali beneficiari ai PR BI.

Variantele PR BI publicate spre consultare publică:

- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea iunie 2022](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea decembrie 2021](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea octombrie 2021](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea aprilie 2021](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea septembrie 2020](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea iulie 2020](#)
- [Programul Regional București-Ilfov – versiunea mai 2020](#)

Centralizatorul observațiilor Programului Regional București-Ilfov 2021-2027:

Observațiile/ propunerile/ sugestiile primite din partea actorilor naționali și regionali, atât în contextul consultărilor publice desfășurate de Ministerul Investițiilor și Proiectelor Europene, cât și al celor desfășurate de AM PR BI, au fost centralizate sub formă tabelară și descris modul în care acestea au fost abordate/ tratate în PR BI. Tabelul centralizator a fost publicat pe pagina dedicată a PR BI de pe site-ul ADRBU:

Link: <https://www.adrbi.ro/media/2850/centralizator-observatii-pr-bi-2021-2027.pdf>

Principalii actori implicați în procesul partenerial al PR BI 2021-2027 sunt membrii:

- **Comitetului Regional de Inovare:** forul consultativ al procesului de specializare inteligentă la nivel regional. Acesta este prezidat de către Directorul General al ADR București-Ilfov și este compus din membri titulari și supleanți reprezentând mediului de afaceri, mediului academic, administrația publică, entități de cercetare-dezvoltare și transfer tehnologic, sectorul bancar și asociații ce activează în domeniile prioritare de specializare inteligentă.

Link componentă: <https://www.adrbi.ro/dezvoltare-regionala/strategia-de-specializare-inteligenta-ris-3-bi/comitetul-regional-de-inovare/constituire-comitet-regional-de-inovare/>

- **Partenerialului pentru PR BI:** constituit în contextul elaborării PR BI (urmând să fie utilizat ca baza pentru selecția membrilor Comitetului de Monitorizare) în acord cu prevederile Codului european de conduită referitor la parteneriat, Regulamentul UE Nr. 240/2014, pentru asigurarea unei reprezentări echilibrate a domeniilor relevante pentru fiecare prioritate a PR BI.

Link: <https://www.adrbi.ro/comunicare/noutati/metodologie-selectie-parteneri-por-bi-2021-2027/>

Procesul partenerial a constituit elementul cheie în elaborarea PR BI 2021-2027, iar în perioada de implementare a PR BI se intenționează în mod specific ca partenerii relevanți să fie reprezentați în Comitetul de Monitorizare având în vedere că la nivelul Comisiei Europene se propune „acordarea unui rol mai proeminent comitetelor de monitorizare în supravegherea performanțelor programelor și a tuturor factorilor care influențează aceste performanțe.”¹

Pe lângă consultările purtate cu structurile partenariale implicate în elaborarea PR BI, pentru implicarea cetățenilor și a părților interesate în elaborarea PR BI, în noiembrie 2021 a fost organizat evenimentul „Împreună implementăm cu succes Programul Regional București-Ilfov 2021-2027” dedicat prezentării Programului Regional București-Ilfov 2021-2027 (PR BI) și colectării de observații/ propuneri din partea actorilor regionali prezenți (reprezentanți ai autorităților publice locale, reprezentanți ai mediului de afaceri și de cercetare, reprezentanți ai sectorului neguvernamental și alți parteneri regionali importanți). În cadrul evenimentului au fost comunicate acțiunile aferente PR BI și conceptele care au stat la baza lor și au colectate propuneri și informații valoroase valorificate în program.

Link: <https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/18-noiembrie-2021-conferinta-regionala-impreuna-implementam-cu-succes-programul-operational-regional-bucuresti-ilfov-2021-2027/>

<https://www.facebook.com/adrbi/videos/4770326349685928/>

¹ Regulamentul 1060/2021, Expunere de motive

OP1 – Prioritatea 1: O regiune competitivă prin inovare, digitalizare și întreprinderi dinamice
Prioritatea 2: O regiune digitalizată

În vederea conturării principalelor provocări în domeniul CDI la nivel regional și pentru a întări justificările cuprinse în cadrul PR BI au fost trimise solicitări de obținere date statistice și pentru colectare observații asupra drafturilor aferente PR BI către: **membrii Comitetului Regional de Inovare** (Primăria Municipiului București, Consiliul Județean Ilfov, Asociația Băncilor din România, Universitatea Politehnică din București, Universitatea de Arhitectură și Urbanism „Ion Mincu”, Institutul Național de Cercetare Dezvoltare pentru Fizică și Inginerie Nucleară „Horia Hulubei” (IFIN-HH), Asociația Clusterelor (CLUSTERO), Parcul științific și tehnologic de micro- și nanotehnologii MINATECH –RO, INMR pentru Centrul de Transfer Tehnologic pentru Materiale Avansate – CTT AVANMAT, Asociația Start Inovare, Asociația Food4Life, Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare pentru Bioresurse Alimentare – IBA București, Institutul Național pentru Cercetare-Dezvoltare în Optoelectronică – INOE 2000, Clusterul Romanian Textile Concept, APTE – ELINCLUS (Asociația pentru Promovarea Tehnologiei Electronice), ARIES – Asociația Română pentru Industria Electronică și Software Cluster MECHATREC, Primăria Sectorului 2 al Municipiului București, RoHealth - Clusterul pentru sănătate și bioeconomie, Universitatea din București - Institutul de Cercetare al Universității din București, Tech Ventures și Impact Hub) ale căror atribuții principale sunt avizarea obiectivelor și a metodologiei de elaborare a Strategiei Regionale de Specializare Inteligentă 2021-2027, **Consiliul National al Întreprinderilor Private Mici și Mijlocii din Romania (CNIPMMR)** inclusiv pentru solicitarea Cartei Albe a IMM-urilor edițiile 2019 și 2020 care conține date statistice regionale cu privire la competitivitatea IMM; **tuturor clusterelor** din regiune, implicit **Asociației Clusterelor din România - ClusteRO**; **Entitățile de Inovare și Transfer Tehnologic** acreditate, **Asociația Măgurele Science Park, IMM-uri, Camere de Comerț și Industrie, Universități, Autoritatea pentru Digitalizarea României etc.**

Pentru identificarea nevoii regionale și a tipurilor de intervenții ce ar putea fi sprijinite prin PR BI cu privire la **transferul de tehnologie** de la organizațiile publice de CDI către mediul privat, s-au transmis o serie de adrese și s-au organizat întâlniri 1 la 1 și online cu reprezentanți ai **Entităților de Inovare și Transfer Tehnologic (EITT)** acreditate sau autorizate provizoriu din regiune. Urmare întâlnirilor și a răspunsurilor primite au fost îmbunătățite justificările din PR BI cu privire la situația actuală a ofertei de servicii de TT. În ciuda faptului că oferta este mai mare decât în alte regiuni, transferul rezultatelor cercetării în piață este limitat, iar asimilarea inovării în IMM este redusă. Cererea de servicii de TT este scăzută și dezvoltarea și operaționalizarea EITT-urilor și a Parcurilor Științifice și Tehnologice (PST) pentru a putea oferi servicii adecvate de transfer tehnologic, în paralel cu dezvoltarea IMM inovative (cererea de transfer tehnologic) este esențială pentru dezvoltarea și performanța ecosistemului de inovare la nivelul regiunii. Răspunsul primit din partea **Autorității de Stat pentru CDI** (la momentul respectiv, anul 2021 fiind **Ministerul Cercetării, Inovării și Digitalizării**), prin intermediul Direcției de Infrastructuri de Cercetare a stat la baza rafinării acțiunilor aferente Priorității 1 din PR BI și a conturării în special a acțiunii cu privire la colaborarea efectivă dintre organizațiile publice de CDI și mediul privat.

În ceea ce privește nevoia regională a **clusterelor de inovare**, au fost transmise adrese de consultare împreună cu rugămintea de a ne transmite fișe cu idei de proiecte, tuturor clusterelor existente în regiune și **Asociației ClusteRO**, pentru a identifica tipurile de activități necesare pentru dezvoltarea și operaționalizarea unui cluster de inovare și dimensiunea acestora. Urmare răspunsurilor primite am

identificat numărul exact de clustere existente în regiune, numărul mediu de IMM-uri per cluster, am sintetizat lecțiile învățate din actuala perioadă de finanțare 2014-2020 și am fundamentat metoda de calcul a indicatorului de rezultat asociat acțiunii de sprijinire a clusterelor RCR 03 - Întreprinderi mici și mijlocii (IMM) care introduc inovații în materie de produse sau procese. De asemenea, urmare întâlnirilor fizice cu alți reprezentanți ai clusterelor de inovare din regiune s-au desprins o serie de lecții învățate, de care se vor ține cont la elaborarea ghidului specific și care au dus la păstrarea în program a indicatorului de output RCO 04 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin nefinanciar și a unor factori/riscuri care pot influența îndeplinirea obiectivelor de etapa și a țintelor, din care putem enumera: entitățile de management de clustere (EMC) din regiune au capacitatea administrativă și financiară scăzută și nu toate pot susține cofinanțarea de 50% conform Articolului 27 GBER; există interes pentru finanțarea de investiții în active necorporale (platforme digitale, software) prin care IMM-urile membre din cluster să colaboreze pentru gestiunea stocurilor produselor și vânzări, astfel că IMM-urile ar primi sprijin nefinanciar (acces la platforma/soft); să nu existe obligația includerii infrastructurilor fizice de CD ale clusterului ca activitate obligatorie; includerea unei perioade de implementare cât mai mari (până la 36 luni sau mai mult) etc.

Propunerea **Departamentului pentru Dezvoltare Durabilă** de a fi adăugate tipuri de intervenții care stimulează economia circulară în întreprinderi în concordanță cu Strategia Națională pentru dezvoltare durabilă a României 2030, a fost luată în considerare, iar în coroborare cu recomandarea Comisiei Europene, și urmare a rezultatului unui chestionar prin care au fost colectate potențiale proiecte pentru acțiunea ce vizează sprijinul pentru creșterea durabilă și modernizarea tehnologică a microîntreprinderilor, ce se va finanța sub obiectivul specific OS 1.iii, a fost introdus și codul de intervenție 075 - Sprijinirea proceselor de producție ecologice și a utilizării eficiente a resurselor în IMM.

Chestionarul lansat în aprilie 2022 pentru colectare de idei de proiecte destinat întreprinderilor mici și mijlocii, inclusiv microîntreprinderile, care intenționează să dezvolte și/sau să adopte soluții inovative de economie circulară a fost intitulat „*Sprijin pentru IMM în vederea implementării unor soluții inovative de economie circulară*”.

Link către chestionar: <https://www.adrbi.ro/programe-regionale/por-bi-2021-2027/apel-de-idei-de-proiecte-pentru-implementarea-unor-solutii-inovative-de-economie-circulara/>

Pentru îmbunătățirea justificărilor cu privire la acțiunea de sprijinire a Parcurilor Științifice și Tehnologice au fost transmise adrese pentru consultare și colectare de idei de proiecte. Concluziile acestor consultări, în principal cu **Consiliul Județean Ilfov** și reprezentanții **Parcul Științific și Tehnologic Măgurele** au subliniat necesitatea transformării proiectului de importanță regională într-o operațiune de importanță strategică în cadrul PR BI. De asemenea, au fost lansate consultări asupra indicatorilor specifici necesari a fi cuantificați la nivelul proiectului.

În vederea colectării de informații calitative cu privire la **nivelul maturității digitale al IMM-urilor** din regiune, ADR BI a diseminat un **chestionar** structurat pe 20 de întrebări, al cărui rezultat provenit din partea unui eșantion reprezentativ la nivel regional de aproximativ 350 IMM, a fost integrat în totalitate în cadrul secțiunii referitoare la tipuri de intervenții ce se vor finanța sub obiectivul specific OS 1.ii. Totodată urmare consultării online cu clusterul SMART Alliance ICT au fost efectuate modificări în sensul conturării a doua tipuri de acțiuni la nivelul OS 1.ii, una va viza atingerea unei intensități digitale ridicate în IMM (implementarea a minim 7 din cele 12 tehnologii DESI) și una ce va viza transformarea digitală

avansată în IMM, mai exact investiții pentru adoptarea noilor tehnologii, a instrumentelor și serviciilor digitale utilizând sisteme TIC/ ERP/ aplicații web etc. necesare în IMM-urile care deja au minim 7 din cele 12 tehnologii DESI.

Link chestionar: <https://www.adrbi.ro/comunicare/noutati/chestionar-pentru-identificarea-nevoilor-imm-urilor-privind-digitalizarea/>

Pentru evidențierea nevoii regionale cu privire la **digitalizarea autorităților și instituțiilor publice locale** au fost transmise adrese către APL-urile urbane din regiune, pentru rafinarea justificării și a tipurilor de acțiuni ce ar urma să fie sprijinite prin PR BI 2021-2027. Urmare răspunsurilor primite s-a definitivat acțiunea ce se va finanța prin Prioritatea 2 a programului, sub obiectivul specific OS 1.ii denumită - Sprijin pentru digitalizarea administrației publice prin soluții digitale inovative și aplicații de tip smart city. De asemenea, răspunsurile primite au fost utilizate și la justificarea metodei de calcul a indicatorului de output RCO 14 - Instituții publice care beneficiază de sprijin pentru a dezvolta servicii, produse și procese digitale, întrucât de la 7 instituții publice am primit idei de proiecte cu niveluri diferite de maturitate, ce s-ar putea finanța prin Prioritatea 2.

În ceea ce privește conturarea **instrumentelor financiare** din program, s-au purtat discuții cu reprezentanții **Fondul National de Garantare a Creditelor pentru Întreprinderile Mici și Mijlocii (FNGC/IMM SA-IFN)** se s-au concretizat în estimarea numărului minim de întreprinderi (estimare ce se regăsește în metoda de calcul a indicatorului RCO 03 - Întreprinderi care beneficiază de sprijin prin instrumente financiare), ce vor putea fi sprijinite prin program cu ajutorul unui instrument financiar de tip împrumut combinat cu grant. Cu mențiunea că arhitectura instrumentului financiar va fi calibrată în urma finalizării evaluării ex-ante, aceasta putând influența valorile obiectivelor de etapă și ținta stabilite inițial în versiunea iunie 2022.

În perioada mai – iunie 2022 au fost organizate o serie de întâlniri cu **reprezentanții ai IMM și ai clusterelor în domeniile de specializare inteligentă identificate la nivel regional** pentru discutarea acțiunilor aferente obiectivului specific OP 1.i din cadrul Priorității 1 a PR BI. Urmare a concluziilor întâlnirilor, precum și a discuțiilor ulterioare cu partenerii implicați au fost realizate o serie de modificări asupra logicii intervenției Priorității 1 și a fost stabilit/ definit indicatorul de output specific.

În data de 8 iunie 2022, participarea ADR BI în cadrul Conferinței „FOCUS București - dezvoltare urbană, digitalizare, economie circulară” a fost valorificată prin colectarea de informații în legătură cu teme de mare interes pentru comunitatea de afaceri, dintre care enumerăm: digitalizarea administrației și accesul operatorilor economici la serviciile publice pentru rezolvarea problemelor administrative și fiscale, București Smart City – soluții și oportunități, infrastructura de transport – provocări și soluții inteligente, modele de economie circulară, și nu în ultimul rând, proiecte și investiții PNRR. Totodată, a fost și o oportunitate pentru promovarea PR BI și culegerea de informații relevante prin promovarea Chestionarului adresat IMM cu privire la Programul Regional București-Ilfov.

Link: <https://www.adrbi.ro/comunicare/noutati/8-iunie-2022-prezentare-regio-la-conferinta-focus-bucuresti/>

<https://www.facebook.com/adrbi/posts/pfbid02d7uLiptjQVZEBQWxC1ofv27QhTVnFZ81m8P GWoXQvxNqiNDHHAVVKyyNejHbvXKZl>

OP2 – Prioritatea 3: O regiune prietenoasă cu mediul**Eficiența energetică**

În vederea identificării principalelor provocări în domeniul eficienței energetice la nivel regional și pentru a întări justificările cuprinse în cadrul PR BI au fost transmise în martie 2020 adrese către toate autoritățile publice locale urbane din regiune din care a rezultat un inventar al clădirilor rezidențiale și publice propuse la finanțare precum și o estimare a impactului acestor tipuri de intervenții asupra scăderii consumului anual de energie primară și emisii de CO₂.

Ulterior, în luna august 2021 au fost retransmise adrese către autoritățile publice locale urbane din regiune pentru rafinarea fundamentării investițiilor în eficiență energetică. Urmare a răspunsurilor primite, au fost îmbunătățite justificările din PR BI cu date privind estimările consumului anual de energie primară preconizat după reabilitare (rezultând renovare moderată pentru clădiri rezidențiale și renovare aprofundată pentru clădiri publice), privind intenția autorităților de a utiliza la nivel de clădire publică a energiei regenerabile într-un procent de aproximativ 5-20 %, precum și privind interesul cu privire la consolidarea riscului seismic în special în zona clădirilor publice cu funcțiune și activitate socială (școli, grădinițe, licee, clădiri administrative).

Ca urmare a consultării publice a **versiunii PRBI (9 dec 2021)** și a propunerilor primite, au fost efectuate modificări în sensul extinderii categoriilor incluse în grupul țintă și modificări la categoria potențialilor solicitanți și categorii de clădiri eligibile (au fost introduse universitățile în categoria entităților eligibile pentru finanțare, au fost adăugate la grupul țintă clădirile ce aparțin autorităților administrației publice centrale, inclusiv serviciile publice deconcentrate ale ministerelor și a altor organe de specialitate ale administrației publice centrale,,)

De asemenea, printre propunerile scrise primite din partea societății civile interesate se numără: introducerea pe lista cheltuielilor eligibile a tehnologiilor care permit utilizarea surselor de energie regenerabilă pentru producerea de energie, dedicată exclusiv consumului propriu al clădirii (panouri fotovoltaice și/sau pompe de căldură).

Printre propunerile participanților la evenimentul din noiembrie 2021 „Împreună implementăm cu succes Programul Regional București-Ilfov 2021-2027” enumerăm: „eligibilitatea proiectelor începute sau care sunt în derulare în prezent realizate cu credite externe”.

Consolidare seismică

De asemenea a fost creată o nouă acțiune prin care se va finanța **consolidarea seismică a clădirilor publice cu risc seismic I și II** prin introducerea finanțării O.S 2.iv din Regulamentul 1058/2021 în cadrul noii versiuni PR BI în principal ca urmare a recomandărilor CE și a consultărilor cu autoritățile publice din regiune.

Infrastructuri verzi

În vederea identificării principalelor provocări în domeniul infrastructurilor verzi la nivel regional și pentru a întări justificările cuprinse în cadrul PR BI au fost consultate fișele de proiect transmise de către autoritățile publice locale precum și de mediul universitar și au avut loc consultări bilaterale cu profesori de specialitate din mediul universitar din București.

În cadrul conferinței din 28 septembrie 2021 „Valorile europene în regiunile din România” s-au desfășurat și patru paneluri cu experți invitați pentru patru teme de interes pentru PR din toate cele 8 regiuni de dezvoltare ale României. Temele dezbaterilor au fost: Regiuni verzi, Instrumente de dezvoltare urbană, Regiuni inovatoare și Dezvoltarea capacității administrative la nivel regional.

În cadrul panelului Instrumente de dezvoltare urbană, moderat de domnul Dan Nicula, Director General al ADR BI, au fost prezentate politicile europene existente, pașii făcuți până în prezent de România în elaborarea propriei politici urbane și sprijinul World Bank (Băncii Mondiale), modul în care cerințele din regulamentele europene sunt aplicate deja în elaborarea Programelor Regionale (exemplu cel al regiunii Nord-Vest), precum și modul în care autoritățile locale văd orașele în viitor. Experții invitați au fost: D-na Daciana Carmen Crastiu – Manager de program, Comisia European DG Regio; dl. Adrian Teban – Președintele Asociației Orașelor din România; dl. Marcel Ionescu-Heroiu – Expert Senior Dezvoltare Urbană, Banca Mondială; dl. Liviu Băileșteanu – Director în cadrul Ministerului Dezvoltării, Lucrărilor Publice și Administrației; dl. Alfred Zsejki – Expert în cadrul ADR Nord-Vest.

Conferința s-a adresat factorilor de decizie și personalului tehnic din cadrul autorităților publice locale care gestionează și implementează proiecte finanțate prin fonduri europene. Totodată, participarea a fost deschisă persoanelor interesate de tematicile discutate, care doresc să asculte, să găsească inspirație și să interacționeze cu experții invitați.

În cadrul conferinței au fost colectate informații valoroase ce țin de bune practici și modificări legislative în legătură cu temele prezentate și pe care AM PR BI le-a utilizat în abordarea PR BI.

Link: <https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/28-septembrie-2021-conferinta-internationala-online-valorile-europene-in-regiunile-din-romania/>
<https://www.facebook.com/adrbi/posts/6446602615380668>

Evenimentului din 30 mai 2022 - Discover Smart Green Bucharest-Ilfov REGIO a fost răspunsul ADR BI și a ARSC la demersul DG Environment a Comisiei Europene de a organiza în perioada 30 mai-05 iunie 2022 Săptămâna Verde a UE (#EUGreenWeek) - un apel de acțiuni care să tragă semnale de alarmă asupra poluării și să promoveze susținerea unui mediu curat. Subiectele abordate sunt de mare importanță pentru definitivarea Programului Regional București-Ilfov 2021-2027 în ceea ce privește argumentarea acelor nevoi, priorități și proiecte care pot contribui la dezvoltarea regiunii noastre.

Link: www.adrbi.ro/programe-regionale/por-bi-2021-2027/
<https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/30-mai-2022-discover-smart-green-bucharest-ilfov-region/>
<https://www.facebook.com/adrbi/posts/pfbid02uCSw4AwAuxYpr2h9rLApZ9NnT1NE9EANwMYHajbCV2ztfXzwpUeLPXyGav7ftEjvl>

OP2 - Prioritatea 4: O regiune cu mobilitate ridicată

Provocările identificate în domeniul mobilității urbane durabile la nivel regional s-au bazat pe fișele de proiect transmise de către autoritățile publice locale, pe consultările bilaterale cu profesori universitari de specialitate din mediul academic din Municipiul București, pe propunerile venite de la participanții la evenimentul din noiembrie 2021 „Împreună implementăm cu succes Programul Regional București-Ilfov 2021-2027”, precum și pe propunerile transmise de către asociația de dezvoltare intercomunitară responsabilă cu transportul public regional, asociația municipiilor din România, ONG-uri de specialitate și cetățeni.

Printre propunerile primite: *„finanțarea dezvoltării de huburi multimodale în zonele aglomerate, finanțarea inclusiv a stațiilor de alimentare cu hidrogen alături de stațiile de încărcare electrică pentru vehiculele de transport public cu emisii zero, achiziția de material rulant ecologic care nu se rezuma doar la tramvaie și metrou, finanțarea sistemelor de management al transportului public/ traficului în cadrul cărora se aplică tehnologii ale informației și comunicațiilor în gestionarea mobilității și traficului precum și pentru interfețe cu alte moduri de transport.”*

Toate aceste propuneri au fost discutate cu potențialii inițiatori de proiecte și Asociația de Dezvoltare Intercomunitară Transport Public București-Ilfov (TPBI) și o parte dintre ele au fost valorificate în PR BI, iar restul în alte programe cu finanțare pentru infrastructura de transport.

Au fost organizate dezbateri în ADR BI cu actori relevanți pentru PR BI dar și în parteneriat cu stakeholderi importanți cum ar fi Asociația Română pentru Smart City (ARSC). Spre exemplu în data de **7 septembrie 2022**, directorul general al ADR Bla susținut o prezentare, în cadrul panelului „Orașe inteligente și mobilitate verde” dedicată oportunităților de finanțare prin Programul Regional București-Ilfov 2021-2027.

Conceptul de Mobility-as-a-Service (MaaS) continuă să fie dezvoltat și implementat în România pentru a integra diferite componente ale lanțului de mobilitate, care sunt astăzi izolate în proiecte și inițiative separate. Un plan de mobilitate urbană durabilă abordează mai eficient problemele legate de transport în zonele urbane. Spațiul urban nu permite extinderea infrastructurii de transport, iar în acest moment există o presiune foarte mare a cererii de transport în sensul creșterii capacității. Pentru a putea face față acestei provocări este nevoie de o dezvoltare intensivă a sistemelor de transport cu ajutorul sistemelor inteligente pentru transporturi (ITS), pentru a crește capacitatea de transport fără a extinde rețeaua urbană de transport.

Link: <https://youtu.be/pB05qsGES70>

OP3 – Prioritatea 5: O regiune accesibilă

Provocările identificate în domeniul conectivității la nivel regional au fost identificate de Banca Mondială în Strategia de Dezvoltare a Județului Ilfov și confirmate de Municipiul București prin PMUD și de Ministerul Transporturilor urmare a rulării priorităților de investiții (DJ) prin programul de transport aferent Master Planului de Transport.

Au avut loc discuții cu reprezentanți ai Secretariatul Consiliului Interministerial pentru Siguranță Rutieră din cadrul Autorității Române de Transport Rutier – ARR (în luna iulie 2022) privind integrarea siguranței rutiere la nivelul infrastructurii rutiere județene în cadrul Strategiei Naționale de Siguranță Rutieră 2021-2030 (SNSR) precum și în cadrul planului de acțiuni privind siguranța rutieră ce ar putea beneficia de sprijin prin PR BI.

Urmare a consultărilor au fost adăugate în PR BI ca activități eligibile, soluții destinate siguranței rutiere (conform auditului de siguranță rutieră și SNSR 2021-2030) în legătură directă cu infrastructura de transport rutieră județeană creată sau modernizată.

De asemenea, a fost creată o acțiune nouă destinată siguranței rutiere ce presupune soluții punctuale de siguranță rutieră adresată întregii rețelei de transport județene și locale din regiune.

Pentru identificarea și analiza proiectelor de investiții în infrastructura de transport de la nivelul regiunii BI a fost creat un de lucru permanent denumit **Grupului de Lucru pentru Mobilitate Durabilă în regiunea București – Ilfov (GLBI)** care asigură cadrul necesar pentru schimbul de informații și de idei, precum și monitorizarea integrată a marilor proiecte de investiții din domeniul transporturilor din regiunea București-Ilfov. Pentru abordarea multimodală și integrată a proiectelor de mobilitate din regiune, în cadrul reuniunilor GLBI au fost formate sub-grupuri de lucru pe teme și proiecte specifice, la care au fost invitați și specialiști din afara Grupului de Mobilitate. În cadrul GLBI au fost discutate atât proiectele finanțabile prin PR BI, cât și investiții de anvergură în infrastructură și echipamente pentru mobilitate durabilă cu fonduri europene nerambursabile, prin PNRR, POT și alte tipuri de finanțări, Ministerul Transporturilor planifică investiții în infrastructura feroviară și rutieră din regiune, precum și modernizarea și extinderea rețelei de metrou și a infrastructurii aeroportuare, iar Primăria Capitalei, Consiliul Județean Ilfov, UAT-urile din județul Ilfov planifică și ele investiții importante în infrastructură, cu impact local, dar și regional. Importanța acțiunii GLBI a fost recunoscută de Ministerul Transporturilor și Infrastructurii și a fost formalizată și permanentizată prin ordinul de Ministru nr. 108/2021.

Link:<https://www.promptmedia.ro/2021/02/grup-de-lucru-pentru-mobilitate-durabila-in-bucuresti-ilfov/>

OP4 – Prioritatea 6: O regiune cu infrastructură educațională modernă

În vederea conturării principalelor provocări în domeniul educației la nivel regional și pentru a întări justificările cuprinse în cadrul PR BI au fost realizate o serie de adrese către principalii actori regionali din domeniul educației. Au fost trimise solicitări de transmitere date statistice și observații asupra drafturilor aferente PR BI către **Centrul Național de Dezvoltare a Învățământului Profesional și Tehnic (CNDIPT)**, **Inspectoratul Școlar Județean Ilfov (ISJ Ilfov)**, **Inspectoratul Școlar al Municipiului București (ISMB)** și **Ministerul Tineretului și Sportului (MTS)** și ulterior au fost organizate o serie de întâlniri. Totodată, Agenția pentru Dezvoltare Regională București-Ilfov prin intermediul departamentului său specializat în programare (Departamentul de Planificare, Programare, Monitorizare și Portofoliu de Proiecte) participă

În mod activ la întâlnirile organizate de diverse instituții/ entități în domeniul educației, și este membră a Consorțiului Regional pentru Dezvoltarea Învățământului Profesional și Tehnic (organizat de CNDIPT).

Urmare a răspunsurilor primite au fost îmbunătățite justificările din PR BI cu date privind număr de persoane cu cerințe educaționale speciale școlarizate în regiunea București-Ilfov; unitățile de învățământ preuniversitar care necesită lucrări de modernizare/reabilitare sau extindere; numărul de elevi înscriși în cadrul unităților ÎPT; necesitățile existente la nivelul unităților ÎPT în materie de dotare cu echipamente specifice a laboratoarelor/ atelierelor etc.

Totodată, urmare a consultărilor a fost adăugată în PR BI ca potențial eligibile: îmbunătățirea facilităților dedicate activităților sportive aferente unităților de învățământ (construirea, extinderea, modernizarea terenurilor de sport, sălilor de gimnastică, bazinelor sportive etc. pentru toate tipurile de unități de învățământ), precum și **unitățile de învățământ cu program sportiv suplimentar** (cluburile sportive școlare independente și afiliate) și **unitățile de învățământ pentru activități extrașcolare** (cluburile copiilor) pentru lucrări de construire, extindere, modernizare și dotare. Importanța modernizării, extinderii și construirii de infrastructuri care să faciliteze practicarea activităților sportive și extrașcolare educative în rândul elevilor a fost subliniată ca nevoie regională având în vedere: pe de-o parte numărul limitat de astfel de unități și infrastructura precară de care dispun, iar pe de altă parte numărul în scădere al elevilor care practică astfel de activități.

În mod special, pentru învățământul profesional și tehnic s-a evidențiat necesitatea de a sprijini participarea și facilitarea accesului elevilor. Pentru a aborda în cadrul PR BI această nevoie regională au fost incluse, urmarea a consultărilor cu inspectoratele școlare, posibilitatea finanțării de lucrări în cadrul **campusurilor unităților de învățământ profesional și tehnic** (în special pentru extinderea/ modernizarea capacităților de cazare ale elevilor) și posibilitatea **achiziționării de microbuze electrice pentru transportul elevilor** exclusiv pentru unitățile de învățământ profesional și tehnic din Ilfov (ca parte componentă a unui proiect de tip investiție în infrastructura educațională) având în vedere că posibilitățile de transport public între localitățile din Ilfov sunt limitate fapt ce îngreunează mobilitatea elevilor.

În paralel au fost demarate consultările cu **universitățile de stat din regiune** pentru a colecta necesitățile de finanțare la nivelul acestora cu accent pe investițiile necesare în materie de digitalizare. Concluziile acestor consultări au subliniat necesitatea extinderii infrastructurilor/ contracția de spații noi, precum și modernizării spațiilor de cercetare, simulare și dotarea adecvată a unităților de învățământ superior și a condus la introducerea în PR BI a unei măsuri privitoare la campusuri (lucrări de modernizare, extindere, construire campusuri dedicate învățământului superior) ținând cont de faptul că, Municipiul București ca principal pol universitar, are cel mai extins bazin de captare al studenților la nivelul României.

În perioada 7-12 mai 2021 ADRBI împreună cu profesori de la Academia de Științe Economice (ASE) au organizat Caravana ASE, o serie de întâlniri în ASE în cadrul cărora au fost prezentate rezultatele investițiilor implementate în București-Ilfov pentru perioada de programare 2014-2020 și oportunitățile Programului Regional București-Ilfov 2021-2027, aflat în consultare publică și în curs de negociere cu Comisia Europeană. De asemenea, au fost menționate lecțiile învățate din perioada anterioară de programare.

Link: <https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/07-mai-2021-caravana-ase-facultatea-de-administratie-si-management-public-anul-3-seria-2/>

<https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/11-mai-2021-caravana-ase-facultatea-de-relatii-economice-internationale/>
<https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/12-mai-2021-caravana-ase-facultatea-de-administratie-si-management-public-anul-2a/>

Pe lângă consultările purtate cu principalii actori regionali din domeniul educației au fost inițiate și discuții cu diverse asociații/ ONG fiind adresată către aceștia rugămintea de a transmite observații asupra programului. Dintre entitățile consultate amintim: **Asociația RENINCO România** (în domeniul promovării intervenției precoce, a integrării școlare și sociale a copiilor și tinerilor cu CES), **Uniunea Studenților din România**, **Asociația Help Autism** etc.

În perioada aprilie-august 2022 au fost purtate consultări cu inspectoratele școlare și administrațiile/ direcțiile de învățământ responsabile de acordarea burselor de ajutor social de la nivelul sectoarelor Municipiului București în vederea colectării de date referitoare la **elevii aparținând grupurilor vulnerabile/ marginalizate**: elevii de etnie romă; elevii cu cerințe educaționale speciale – CES (conform OME 5805/2016); elevii din familii cu venituri mici beneficiari ai burselor de ajutor social (conform cu OME 5870/ 2021) etc. Informațiile colectate au fost valorificate în cadrul PR BI și, inclusiv, au fost utilizate în metodologia de calcul (pentru determinarea țintei) a indicatorului 14S8 - *Pondere utilizatorilor structurilor educaționale noi sau modernizate care aparțin grupurilor vulnerabile/marginalizate* introdus în logica intervenției Priorității 6 a PR BI.

OP5 – Prioritatea 7: O regiune atractivă și incluzivă

Având în vedere complexitatea domeniilor abordate de acțiunile aferente Priorității 7 a PR BI și, totodată, obligativitatea ca proiectele ce vor fi finanțate în cadrul acesteia să fie parte a unui strategii teritoriale integrate² consultările s-au desfășurat pe două paliere: în primul rând cu reprezentanții autorităților publice locale care au în responsabilitate elaborarea strategiilor teritoriale, iar în al doilea rând cu instituții/ entități reprezentative pentru domeniile vizate.

Primul pas în conturarea necesităților de finanțare a fost colectarea propunerilor de proiecte din partea autorităților publice locale (sub forma Portofoliului Regional de Proiecte) urmată de structurarea preliminară a acestora în logica celor 5 obiective de politică. Sub obiectivului de politică 5 - *o Europă mai aproape de cetățeni, prin promovarea dezvoltării durabile și integrate a tuturor tipurilor de teritorii și de inițiative locale* au fost incluse acele inițiative de proiecte care vizează sporirea atractivității și a incluziunii la nivelul regiunii. **Acțiunile aferente Priorității 7** (incluzând obiectivele specifice 5.i și 5.ii) au fost modificate de mai multe ori în procesul de elaborare al Programului Regional pe măsură evoluției Portofoliului de Proiecte aferent regiunii București-Ilfov pentru perioada 2021-2027, printre modificările generate de consultările purtate cu autoritățile publice locale se pot aminti următoarele:

² Articolul 2, lit. (e) din Regulamentul 1058/ 2021:

În cadrul OP 5, sprijinul se acordă prin strategii de dezvoltare teritorială și locală, sub formele prevăzute la articolul 28 literele (a), (b) și (c) din Regulamentul (UE) 2021/1060.

- La nivel local s-au evidențiat o serie de areale cu o concentrare ridicată a persoanelor aparținând comunităților dezavantajate (în special roma) și care se confundă cu probleme legate de segregare (spre exemplu în Municipiul București: Giulești-Sârbi – Sector 6; Ferentari – Sector 5; Rahova – Sector 5 etc.) în legătură cu aceste zone autoritățile publice locale au trimis o serie de idei de proiecte care s-au concretizat în introducerea ca potențial eligibile a **infrastructurilor dedicate incluziunii sociale în cadrul comunității**.
- O altă nevoie regională subliniată de numărul ridicat de inițiative transmise din partea autorităților locale a fost numărul limitat de **infrastructuri pentru petrecerea timpului liber: pentru practicarea activităților sportive** (infrastructuri care să poată fi folosite la comun atât de către locuitorii respectivelor localități, cât și de sportivii de performanță) **și agrement** (infrastructuri care să ducă la diversificarea ofertei de petrecerea timpului pentru locuitori, dar care să atragă și vizitatori). În baza acestor inițiative au fost introduse în PR BI următoarele: crearea/ amenajarea și dotarea infrastructurii de agrement și petrecerea timpului și crearea/ amenajarea și dotarea de infrastructuri sportive (atât interioare, cât și exterioare).

Entitățile implicate în consultările demarate în cadrul Priorității 7 care ne-au sprijinit cu date/ informații pentru îmbunătățirea justificărilor, precum și propuneri de modificare sunt: **Unitatea de Management a Proiectului - Ministerul Culturii; Secretariatul de Stat pentru recunoașterea meritelor luptătorilor împotriva regimului comunist instaurat în România în perioada 1945-1990; Centrul Cultural al Municipiului București (ARCUB); Compania Municipală Agrement București; Institutul Național al Patrimoniului; Agenția Națională pentru Aree Naturale Protejate; Uniunea Națională a Restauratorilor de Monumente Istorice din România, Muzeul Național al Satului "Dimitrie Gusti"; Biblioteca Națională a României etc.**

Pintre modificările operate în cadrul PR BI urmare a consultărilor purtate cu acești actori menționăm:

- Includerea construcției de noi clădiri destinate activităților culturale, inclusiv pentru expunerea și protecția patrimoniului cultural mobil și imobil;
- Includerea ca potențial eligibile în cadrul proiectelor care vizează lucrări asupra infrastructurii fizice a tehnologiilor multimedia și a tehnicilor digitale (inclusiv digitizare 3D) pentru promovarea obiectivelor de patrimoniu cultural și a infrastructurilor culturale

Totodată, entitățile partenere **au oferit sprijin și pentru a răspunde observațiilor primite asupra versiunii 9 decembrie a Programului Regional București-Ilfov 2021-2027**. Spre exemplu au fost solicitate informații de la Unitatea de Management a Proiectului - Ministerul Culturii cu privire la obiectivele Strategiei Națională pentru Protejarea Monumentelor Istorice³ din perspectiva digitizării monumentelor culturale în contextul *Recomandării Comisiei Europene din octombrie 2021 privind crearea unui spațiu comun de date în UE pentru patrimoniul cultural*.

Un element crucial în procesul partenerial desfășurat în contextul obiectivului de politică 5 a fost **reprezentat de consultările/ informările/ întâlnirile realizate cu autoritățile publice locale responsabile cu elaborarea și implementarea strategiilor teritoriale integrate** - implicarea activă în procesul de programare a fost avut permanent în vedere la nivelul AM PR BI astfel încât să se asigure corelarea

³ https://www.umpcultura.ro/monumente-istorice_doc_982_strategia-nationala-privind-protejarea-monumentelor-istorice_pg_0.htm

strategiilor teritoriale integrate cu prevederile PR BI și implicit cu cerințele Regulamentelor UE referitoare la conținutul strategiilor teritoriale.

Activități desfășurate în acest sens:

- Informarea permanentă a autorităților publice locale cu privire la documentele de interes existente/ lansate atât la nivel european, cât și național/ regional, precum și evenimentele/ seminariile organizate pe teme ce țin de dezvoltare teritorială, planificare strategică etc. Au fost transmise către APL din regiune invitații inclusiv la evenimentele organizate de Centrul Comun de Cercetare al Comisiei Europene (JRC) în cadrul Rețelei de Dezvoltare Urbană: **"Six building blocks to sustainable urban development"** – noiembrie 2020 și Evenimentul de lansare al **„Self-Assessment Tool for Sustainable Urban Development strategies”** – noiembrie 2021.
- În octombrie 2022 a fost organizată o întâlnire cu **reprezentanții autorităților publice locale din orașele județului Ilfov** pe tema mecanismului propus în PR BI pentru instrumentul teritorial **Investiții Urbane Integrate** care vizează în mod direct UAT urbane din regiune. Discuțiile au fost concentrate asupra strategiilor integrate de dezvoltare urbană, asupra elementelor de conținut prevăzute în Regulamentul UE 1960/ 2021, a importanței pe care o abordare integrată, precum și asupra rolului parteneriatului și implicării cetățenilor și a organizațiilor locale reprezentative în elaborarea strategiilor. Concluziile acestei întâlniri au confirmat noua abordare propusă pentru instrumentul UII în cadrul PR BI – respectiv de sprijin prin acest instrument teritorial urmând să beneficieze: Municipiul București (și sectoarele) prin SIDU MB și cele 8 orașe din Ilfov prin strategii integrate de dezvoltare urbană (SIDU) proprii.
- În cadrul atelierului **„Regions addressing integrated sustainable urban development through cohesion policy projects”** (Regiuni care abordează dezvoltarea urbană durabilă integrată prin proiecte de politică de coeziune) organizat de ADRBI alături de parteneri: (Asociația Slovenă pentru Afaceri și Cercetare, Ministerul Regional pentru Mediu al Guvernului Galiciei, Primăria Novo Mesto din Slovenia, Primăria Aveiro din Portugalia și Consiliul Regiunii Lodz, Polonia) au fost abordate diferitele provocări ale vieții urbane și au fost prezentate numeroase soluții și bune practici în dezvoltarea urbană durabilă care au fost realizate printr-o abordare integrată și cu parteneriate puternice între diferite părți interesate. Au fost prezentate proiecte prin care orașele au găsit soluții pentru provocările economice, de mediu și sociale.

Link: <https://2014-2020.adrbi.ro/evenimente/12-octombrie-2022-regiuni-care-abordeaza-dezvoltarea-urbana-durabila-integrata-prin-proiecte-de-politica-de-coeziune/>

<https://www.facebook.com/adrbi/posts/pfbid0xVtpaftFn2oQYGcpgy4pCzZRYUyM6PhgyRAYCeoUmHzRqfgasfNi39QKD4cNq9o2l>

Principii orizontale

Pe durata întregului proces de elaborare al PR BI 2021-2027 s-a avut în vedere implicarea partenerilor relevanți din perspectiva principiilor orizontale, astfel încât aspectele ce țin de egalitatea între bărbați și femei, integrarea perspectivei de gen și abordarea aspectelor de gen; prevenirea oricărei forme de discriminare pe criterii de gen, origine rasială sau etnică, religie sau convingeri, handicap, vârstă sau orientare sexuală, precum și promovarea dezvoltării durabile să fie integrate la nivelul tuturor acțiunilor prevăzute în program.

Entități care au luat parte la procesul consultativ: **Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, Agenția Națională Pentru Egalitate de Șanse pentru Femei și Bărbați, Institutul de Cercetare a Calității Vieții (Academia Română), Consiliul National al Dizabilității din România, Agenția Națională pentru Romi, Asociația pentru Dezvoltarea Antreprenorialului Feminin, Asociația pentru Dezvoltare Durabilă în Educație etc.** Cu sprijinul partenerilor au fost ajustate/ completate/ modificate formulările și măsurile incluse în cadrul tabelelor „Acțiuni menite să garanteze egalitatea, incluziunea și nediscriminarea” aferente tuturor obiectivelor specifice selectate în cadrul PR BI.

ADR BI, în calitate de Autoritate de Management pentru PR BI 2021-2027, pe toata perioada de elaborare a acționat și va acționa în toate etapele programului respectând principiul parteneriatului, bazat pe transparență, deschidere, incluziune și participare, precum și cel al egalității de șanse și nediscriminării.